



Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2-50 za 1/64 strani K 1.—

Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 36.

V Ptuj v nedeljo dne 3 septembra 1916

XVII letnik.

Svetovna vojska

Italija napovedala Nemčiji vojno. — Rumunska izdala Avstro-Ogrsko in ji napovedala vojno. — Nemčija, Turčija in Bolgarska napovedali Rumunski vojno. — Grška pred odločitvijo. — Na vseh frontah po-
višani boji.

Svet v plamenih . . .

Pretekli teden nam je prinesel celo vrsto vojnih napovedb, tako, da jih imamo že več kot trideset in da jih bode v prihodnjem morda več kot štirideset; izključeno tudi ni, da pridemo do petdeset vojnih napovedb. Človek bi v teh resnih časih skoraj ne smel zbijati; ali zgodovina se piše zdaj s krvavi črkami in vsako leto vojne stane desetletja kulturnega, duševnega in gospodarskega dela . . . Zato se mora ta položaj, v katerem pretaka tisočero vdov in sirot, v katerem solzice, v katerem stoka milijone brodnice množica v obupu doslej nepoznane bede, v katerem, krvavo resno pretresati. Ne da bi šli filisterske črnogledce, ki se jih dobi najraje v zaledju, ki točijo svoje krokodilske solze, ne da bi sivele pive, — ne da bi javkali z žalostjo, ki so stali pred vojno tako rekoč v vrstah, ki si pa danes obešajo njim tuji, karjotični plašč, samo da bi poskrili svoje nezmožnosti, z žido obвите oderuske proklete, — ne da bi se prištevali babjim hlapcem, ki vpijejo „živijo“, kadar se drugi, ki se odtegovajo svoji domovinski dolžnosti s tem ali onim „švindlom“, — ne da bi jih pihali v skoraj zadušene iskrice svoj čas napolnjenega plamena za naše krvne sovražnike, ki jih napovedajo navdušenja, — ne, in tisočkrat ne! Ali mi nismo otroci in zato ne potrebujemo naslikanega „parkelja“, pa tudi ne tista spečenega „angelja“. Naši živci so v vojni dovolj trpeli in vsak psiholog mora priznati, da so ljudstva zdravljena, agilnejša, trmnejša za odpor, nego se je to svoj čas mislilo in upalo. Saj vendar nismo v vojni, ki bi jo par stotisoči vojakov v par mesecih dokončali. Saj smo v svetovni vojni, o kateri so pred par leti le fantastični pisatelji govorili in se šarili. Naši živci so jekleni, tako, da se sami raztrgajo. In naše prepričanje, da bode in da mora zmagati stvar domovine, naša pravice, stvar poštenosti, naša patriotična zavest, ki jo ni izražati v praznih besedah,

marveč le v dejanjih, ostala je ednaka, morda celo močnejša. Zato pa se naj našo moralčno silo, duševno krepkost naših narodov vpšteva in zato naj se nam ne toči vodo za vino, naj se nam ne zakriva ničesar, naj se nas pusti v resnem premotiranju položaja. Resnico naj se nam ne krade, kajti resnice potrebujemo, ker smo dovolj močni, da jo prenašamo.

Resnica, resnica, — in ničesar drugega! Nam je popolnoma ednako, kako padejo kocke vojne sreče; svoje domovine ne zapustimo, je ne prodamo in ne izdajamo; — kajti domovina smo mi, mi ljudstvo, mi vsi, ki se borimo, ki prelivamo kri, ki trpimo, ki pustimo svojo deco stradati, ki čutimo, da je danes največji ideal, braniti očetnjava!

Zahtevamo resnico in izpregovoriti jo hočemo. Več kot trideset vojnih napovedb je prinesel naš čas, na katerega se bodejo še stoletja pozneje rodovi spominjali. Dobro! Ako me dvajset ali trideset psov napade, je to v splošnem ednako; eden manj ali več, vseh ali nobenega se bodem ubranil! Zato nas tudi najnovejše vojne napovedi niso posebno razburile.

V političnem oziru se zamore stvar prav enostavno pojasniti. Rumunska je nam in našim zaveznikom tuja, ona se sestavlja iz napol romanskega napol ciganskega rodu. Dokler je živel prejšnji kralj Karol, je bil položaj drugačen; kajti on je bil mož-beseda, mož pametnega razuma, mož hohenzollerske krvi, ki bi nikdar ne stopil na stran sovražnikov kulture, na stran od Anglije podplanih in nahujskanih fanatikov, ki hočejo v potokih krvi svoje v resnici smešne politične vzore uresničiti. Ali sedanji kralj rumunski je bil preslab, stal je preveč pod vplivom od sovražnikov s „srebrnimi krogliami“ pridobljenih politikov; zato se ni mogel upreti tej agitaciji, zato je moralistično obešenec, zato je izvršil potom svojih ministrov izdajalstvo efijaltske Italije.

Vkljub vsem pogodbam z našo monarhijo in našim zaveznikom nam je Rumunska napovedala vojno, — mislila je, da leži naša država kakor mrhovina na tleh in da ji je treba le najboljši kosček izrezati. Hotela je tako napraviti, kakor po balkanski vojni, ko je Bolgarijo oropala za kos njene zemlje. Ali rumunski cigani se bodejo tokrat grozovito zmotili. Kajti — mi smo pripravljene in s krvavimi glavami bodejo odšli od naših mej. . . Par stotisoč sovražnikov imamo seveda več, ali vojni dogodki bodejo šele dognali, koliko so ti sovražniki v vojskem oziru vredni. Doslej nismo nobenega razsula naše domovine doživeli; zato se tudi tega novega nasprotnika, tega hinavskega vazala azijskega carja-batjuške, ne vstrašimo.

Nemčija je kot v vsakem oziru resnična zvesta zaveznica in postopanja te nove izdajalske države potegnili svoje posledice in je Rumunski vojno napovedala. Nobenega dvoma ni bilo, da bi Nemčija to storila. Kajti kdor je naš nasprotnik, proti temu se tudi Nemčija bori, zvezani smo v sreči in nesreči in zvezani ostanemo, kadar bodejo ti železni, od človeške krvi oškropljeni časi minuli. Zvestoba do zadnje srčne kapljice, zvestoba do zadnjega vzdihla, zvestoba v junaški smrti in v navdušenju zmage, — to je vez med nami in Nemčijo. V nevarnosti se izpozna svoje prijatelj; zato bodejo pač tudi oni na prsa tolkli in „mea culpa“ molili, kateri so se svoj čas očitno upirali naravnim, poštenim in samoumevnim zvezam z Nemčijo . . . Gotovo je tudi, da bode Bolgarska, ki je prava nasprotnica od Rusov napihnjene žabe, svojo zavezniško dolžnost izpolnila in Rumunski vojno napovedala. Istotako Turčija, ki ve prav dobro, da je njen obstoj le od zveze z nami odvisen in ki je itak vedno princip poštene zvestobe držala.

Ostane zdaj le še Grška, ki pa danes pravzaprav ne eksistira več. Kje je Grška? Na zemljevidu jo še najdeš. V ostalem pa je na eni strani zasedena od francosko-angleš-

kih, deloma celo od italijanskih čet, na drugi strani pa od prodirajoče bolgarsko-nemške armade. Ako bi se torej Grčija proti nam odločila, bi nam to prav nič ne škodovalo; ako bi šla z nami, zamogla bi si morda pomagati iz svojega naravnost obupnega položaja.

Izključeno ni, da bi se kje še kakšni nasprotnik našel. Ali vse to skoraj ni nobene opombe vredno. Važno je v splošnem le to, da so naši strastni sovražniki izigrali tako rekoč zadnjo karto, da so še enkrat vse svoje politične, diplomatske in vojaške sile napeli, da so pol sveta mobilizirali proti nam in našim zaveznikom, ker so nam nevošljivi uspehov našega dela, našega truda, naše poštene eksistenčne pravice.

Ali so nove vojne napovedi podaljšale ali skrajšale vojno? Kdo zamore na to odgovoriti! Ali — nekaj vemo: da je naša volja še istotako železna, da nismo prestrašeni, zbegani, da nam nikdo ni iztrgal iz srca večne ljubezni do domače grude in večnega zaupanja v zmago pravice. Morda bode vojna dalje trajala, nego smo mislili in želeli in upali, — vztrajali bomo na vse strani! Vztrajali bomo v strelskih jarkih, na morju in gorovju blizu neba, — vztrajali bomo doma ob črnem kruhu in v borbi z ljudskimi krvosesi. Enkrat bode prišel konec in ta konec nam bode prinesel zmago ter boljšo bodočnost za tiste, ki smo jim dali življenje, ki danes še z otroškim smehljajem trpijo bedo in revščino, ki bodejo pa nekaj občudovali naš železni časterna naša železna srca!

* * *

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 25. avgusta. Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. Fronta nadvojvode Karla. Zapadno od Moldave in v okoliščini Tatarskega prelaza bili so večkratni ruski napadi, deloma v ročnem boju, pod velikimi izgubami za sovražnika zavrnjeni. Drugače pri nespremenjenem položaju mestoma artiljerijski ogenj menjajoče se sile. — Fronta Hindenburga. V oddelku od Perepelniki-Pieniaki se je sovražniku od njega dne 22. t. m. zavzeti ozki kos jarka zopet odvzelo; pri temu se je vjelo 1 oficirja in 211 mož ter zaplenilo 3 strojne puške. — Bolj severno nobeni posebni dogodki.

Italijansko bojišče. Včeraj zvečer držal je sovražnik naše postojanke južno od Vipave do Novevasi pod ljutim topovskim ognjem. Obenem šli so mnogoštevilni poizvedovalni oddelki proti temu kosu fronte naprej; bili so zavrnjeni. — Ob fronti Fassaner-planin ponehalo je po ponesrečenih napadih Italijanov tudi njih artiljerijsko delovanje.

Južno-vzhodno bojišče. Ob Vojusi mestoma praske.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 25. avgusta (W.-B.) Uradno se poroča:

Zapadno bojišče. Slično kakor dne 18. avgusta vršili so se včeraj zvečer obenem na vsej fronti od Thiepvala pa do Somme po najlutejšemu povišanju ognja angleško-francoski napadi. Med Thiepvalom in gozdom Fourceaux so se krvavo razbili. Deli najspretnjšega sestreljenega jarka severno od Owillersa so se opustili. V oddelku Longneval-gozd Deville dosegel je nasprotnik uspehe. Vas Maurepas je za sedaj v naši roki. Med Maurepasom in Somme ni imel francoski napad nobenega uspeha. — Tudi na desno od Maase so Francozi zopet z napadom pričeli. Boj je ostal omejen na oddelek Fleury. Sovražnik je zavrnjen. — Ena naših zračnih ladij je v noči na 24. avgusta trdnjavo London

napadla. — Štiri sovražnih letal se je severno od Somme v zračnem boju, eno pa južno od Armentieres z odpornimi topovi sestrelilo. Kakor že večkrat v zadnjem času na belgijska mesta, se je tudi včeraj zopet na Mons bombe metalo. Razven prizadete velike škode na belgijski lastnini, bilo je nekaj mešcanov težko ranjenih.

Vzhodno bojišče. Fronta Hindenburga. Protinapad za zapetno zavzetje dne 21. avgusta pri Wyzyynu izgubljenih jarkov imel je uspeh. Včeraj in dne 21. avgusta smo na Graberki 561 mož vjeli. — Fronta nadvojvode Karla. Pri nemških četah nič novega.

Balkansko bojišče. Nobena bistvena sprememba.

Vrhovno armadno vodstvo.

„Zeppelin“ nad Anglijo.

K.-B. Berlin, 25. avgusta (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

V noči od 24. na 25. avgusta je več pomorskih letalnih ladij južni del angleškega vzhodnega obrežja napadlo in pri temu City ter južno-zapadni mestni del od Londona, baterije pri pomorskih postojankah Harwich in Folkestone ter mnogoštevilno bark pri Doveru znatno z bombami obmetalo. Povsod se je opazovalo jako ljuti učinek. Letalne ladje so bile na poletu tja in nazaj od mnogobrojnih opazovalnih bojnih sil ter pri napadu od odpornih baterij ljuto ali brezuspešno obstreljevalne. Vse so se vrnile.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 26. avgusta. Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. Razven mestoma bojev v prednjem polju nobeni posebni dogodki.

Italijansko bojišče. Sovražni topovski ogenj proti našim postojankam južno od Vipave je bil deloma zopet jako živahen. V oddelku Plöckena bili so približevalni poskusi Italijanov zavrnjeni. Ob fronti južno od Fleims-doline izjalovili so se opetovani napadi večih batajlonov proti Cauriolu, kakor tudi vsi sunki slabjših sovražnih oddelkov proti našim visočinskim postojankam v pokrajini od Cima di Cece. — Pri Lusernu sestrelil je lajtnant pl. Siedler eno Caproni-letalo.

Južno-vzhodno bojišče. Ničesar pomembnega.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 26. avgusta. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča: Zapadno bojišče. Pri trajno ljutih

artiljerijskih bojih severno od Somme šli so se zvečer v oddelku Thiepval-gozd Fourceaux in pri Maurepas sovražni infanterijski napadi. Bili so zavrnjeni. Severno-zapadno od Tahure so naše trulje v francoskih jarkih 46 mož vjelo. V pokrajini Maase dosegel je sovražnik proti posameznim oddelkom mestoma velika sila. — Z ognjem sovražnih pušk sta bila dva sovražna letala v pokrajini od Bapenne, z odpornim ognjem eno pri Zonnebeke, v zračnem boju pa eno vzhodno od Verduna, drugo severno od Fresnes sestreljeni.

Vzhodno bojišče. Nobeni dogodi posebnega pomena. Zgodili so se posamezno slabši sovražni napadi in bili lahko zavrnjeni. Na raznih krajih prišlo je do majhnih bojev v prednjem polju.

Balkansko bojišče. Severno-zapadno od jezera Ostrovo se je v napadu na Ceganska Planino napredovalo na fronti Moglene pa se je sovražne sila zavrnilo.

Vrhovno armadno vodstvo.

Angleška križarka potopljena.

K.-B. London, 26. avgusta. (Republika pisarna.) V preiskavanju trgovinskih ladij določeni vojni parnik „Duke of Albany“ (1977 ton) bil je dne 24. t. m. Severnem morju od nekega sovražnega morskega čolna torpediran in potopljen. Kapitan in 23 mož posadke je prišlo ob pomoč, 87 mož se je rešilo.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 27. avgusta. Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. Položaj je nespremenjen. Nobeni posebni dogodki.

Italijansko bojišče. Zopet napadi na Cauriol bili so pod običajnimi izgubami za Italijane odbiti. Isto usodo imeli tudi vsi drugi sunki sovražnika na fronti Fassaner-planini. Ob primoti in koroški fronti nobenih bistvenih dogodkov.

Južno-vzhodno bojišče. Nič novega.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Obstreljevanje sovražnih parnikov.

K.-B. Dunaj, 27. avgusta. Uradno se danes razglša:

Dogodki na morju.

Dne 26. t. m. je pomorski linijski ladijski konjovics še dvema drugima morskima letalama v Jonijskem morju neko skupino sovražnih parnikov napadel in enega istih z bombami zadel ter potopil.

Bolgarsko-nemška ofenziva na Balkanu.



Die erfolgreiche bulgarische Offensive.

Z ozirom na uradna poročila, ki prinašajo prav zanimive vesti iz Balkana in to zlasti o bolgarsko-nemški ofenzivi zoper francosko-angleško-italijansko armado pri Saloniki, prinašamo tozadevni zemljevid, ki naše čitatelje gotovo zanimal.

Italija

29

K.-B.

pisarna po

Kraljev

vanjem švi

pustila naz

prej kot v

S ten

sila v vsej

na svojem

zaveznici

vojne nap

redno, ka

se le v ob

na druger

deva svoj

zjasnilo in

ne gre sa

več da je

zime Ang

veselje, d

zvesti na

brantelji

generiran

držav že

Evviva la

znali vse

našim za

Nem

K.-B.

likega gl

Za

me pon

in po n

pravi sv

in sever

zavrnjen

pri kate

60 mož

ostali su

in boji

reaux

delku M

cozi po

rabo n

uspešne

deli bil

— Južn

nimi gr

ville

Maas

stoma j

mont

se razb

Crao

so sunl

njeni;

lerju

uspešn

po eno

boju p

odporn

Athies

tega p

in pri

v naše

V

dent

opetov

drie

s čoln

vzhod

nemšk

se po

stro

postoj

la. R

jetij s

dogod

I

bregru

pribli

lenjav
144
a, ki so bila od stražnih ladij ljuto ob-
jevana, vrnila so se nepoškodovana.
Mornariško poveljništvo.

Italija je napovedala Nemčiji vojno.

29. vojna napovedba.

K.-B. Berlin, 27. avgusta. Wolffova
poroča:
Kraljevska italijanska vlada, je s posredo-
vanjem švicarske vlade nemški cesarski vladi
naznaniti, da se smatra od 28. t. m. na-
črt kot v vojnem stanju z Nemčijo se nahajajoča.

S tem je torej podla Italija, ki bode no-
v vsej zgodovini človeštva pečat Efiljta
svojem čelu, napovedala tudi naši zvesti
nemški Nemčiji vojno. Vtemeljevanje te
napovedi od strani Italije ni odgovora
delo, kajti z izdajalcem se ne govori, njemu
v obraz pljune. O stvari sami govorimo
v drugem mestu. Sicer pa ima tudi ta za-
poved svojo lepo stran. Prvič se je nebo vsaj
delo in natančno vemo zdaj, da se Italiji
gre samo za „neodrešene“ pokrajine, mar-
no da je le orožje v roki kramarsko-brezob-
ne Angleške. Drugič pa nam je posebno
milje, da se bodejo i junaški nemški vojaki,
naši zavezniki, rama ob rami z našimi
milijami meje borili zoper tisto beraško, de-
sejirano Italijo, ki bi brez podpor osrednjih
stav že davno v lastnem blatu poginila.
Niti vse grozovitosti vojne, ki so jo nam in
našim zaveznikom vsilili!

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 27. avgusta (W.-B.) Iz ve-
likega glavnega stana se poroča:
Zapadno bojišče. Severno od Som-
me ponovili so v večernih jutranjih urah
po noči Angleži po močni artiljerijski pri-
pravi svoje napade južno od Thiepvala
severno-zapadno od Pozieresa. Bili so
uspešni, deloma po ljutih bližinskih bojih,
pri katerih je pustil nasprotnik 1 oficirja in
100 vjetih v naši roki. — Istotako so
italijski sunki severno od Bazetinle Petit
boji z ročnimi granatami ob gozdu Fou-
caux za sovražnika brez uspeha. — V od-
delku Maurepas-Clery vodili so Fran-
cozi po ljutem artiljerijskem ognju in s po-
močjo metalcev plamen močne sile k brez-
uspešnemu napadu; severno od Clery vsiljeni
bili so v hitrem protisunkju zopet vrženi.
— Južno od Somme so bili napadi z roč-
nimi granatami zapadno od Vermando-
willersa odbiti. — Na obeh straneh
Maase je bilo artiljerijsko delovanje me-
dema povišano. Zvečer proti Z. W. Thiau-
montu in pri Fleury zapričeti napadi so
se razbili v našem ognju. — Zapadno od
Craonne in gozda od Apremonta bili
sunksi slabejših sovražnih oddelkov zav-
rjeni; pri Arrecourt in Badonvil-
lerju bila so lastna patroljska podjetja
uspešna. — V pokrajini Somme bilo je
eno sovražno letalo sestreljeno v zračnem
boju pri Bapaume in zapadno od Roisela, z
nepopolnim ognjem pa po eno zapadno od
Athissa in severno-zapadno od Nesle. Poleg
tega padla sta severno-vzhodno od Peronne
in pri Ribmontu na zemljo došla letala
v naše roke.

Vzhodno bojišče. Fronta Hin-
denburga. Ob Dünafroonti bili so
uspešni poskusi Rusov, vzhodno od Frie-
drichstadta in pri Lenewaldenu
s tolni čez reko prit, preprečeni. — Južno-
vzhodno od Kisielina sunili so manjši
nemški oddelki do tretje sovražne črte in so
se po razrušenju jarkov z 128 vjetimi ter 3
strojnimi puškami po načrtu v lastno
postojanko vrnili. — Fronta nadvojvode Kar-
la. Razven za nas uspešnih patroljskih pod-
jetij severno od Dnjestra nobeni bistveni
dogodki.

Balkansko bojišče. Na vzhodnem
bregu Strume prodirajoče bolgarske sile
približujejo se izlivu reke. Ob fronti Mog-

lene so se izjalovili srbski napadi proti bol-
garskim postojankam ob Bujukdere.

Vrhovno armadno vodstvo.

Rumunska je napovedala Avstro-Ogrski vojno.

30. vojna napoved.

K.-B. Dunaj, 28. avgusta. Včeraj po-
noči je kraljevski rumunski poslanik prišel v
ministerij zunanjega, da izroči noto, glasom ka-
tere se smatra Rumunska od 27. avgusta, 9. ure
zvečer kot v vojnem stanju z Avstro-Ogrsko se
nahajajoča.

K.-B. Berlin, 28. avgusta. Wolffova
pisarna poroča:

Rumunska vlada je včeraj zvečer Avstro-
Ogrski vojno napovedala. Zvezni svet se je k
takojšnji seji sklical.

Rusofilska gonja na Rumunskem je torej
vendar zmagala in na prav izdajalski način
— kakor romanska sorodnica Italija — padla
nam je zdaj tudi Rumunija v hrbet. O vzro-
kih te vojne napovedbe, o njenih ciljih in
željah ter sploh o njenem pomenu govorimo
še posebej. Na vsak način lahko rečemo, da
je ta vojna napoved sicer uspeh politike na-
ših sovražnikov, ki hočejo Avstro-Ogrsko raz-
drobiti, da pa nas tudi ta najnovejši nasprot-
nik ne spravi v obup. Rumunska si hoče, ka-
kor ob koncu balkanske vojne, cene lovorike
pridobiti, hoče v kalnem ribariti. Ali izdajal-
stvo še nikdar ni triumfiralo in tako bode
tudi Rumunska za svojo vnebovpijočo podlost
sprejela zaslužno plačilo!

Prvi udarci proti Rumunski.

Avstrijsko uradno poročilo od
ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 28. avgusta. Uradno se
danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Fronta nadvoj-
vode Karla. Ob južno-vzhodnih in vzhodnih
obmejnih visočinah je včeraj naš novi so-
vražnik Rumunija v zahrbtnem napadu
na naše obmejne straže prve strele menjal.
Ob Rotenturm-prelazu in v prelazih
južno-zapadno ter južno od Kronstadta
so danes zjutraj na obeh straneh prednje
čete v boj stopile in pripeljale prveru-
munske vjete. — V Karpatih za-
vrnili smo severno-zapadno od gore Kukul
močni ruski napad pod težkimi izgubami za
sovražnika. — Tudi severno od Mariam-
pola končal je neki včeraj zvečer pričetni
sunek za Ruse s polnim neuspehom. Bili so
povsod, deloma v protinapadu, nazaj vrženi
in so pustili mnogo vjetih v naši roki.
— Fronta Hindenburga. Armada Tersz-
tyansky preprečila je ruske napadalne
poskuse. Drugače nobeni posebni dogodki.

Italijansko bojišče. V Cauri-
olu se je zopet ljuto borilo. Ko se je en na-
pad sovražnika v našem topovskem ognju
izjalovil, posrečilo se je zvečer nekemu ita-
ljanskemu oddelku z močno artiljerijsko pri-
pravo vdreti v našo postojanko na višku.
Danes zjutraj vrgel je protinapad sovražnika
zopet vun. — Ob primorski fronti bili
so Monte San Gabriele in pokrajina
od Nove vasi od italijanske artiljerije ži-
vahno obstreljevani.

Južno-vzhodno bojišče. Pri c. in
k. bojnih silah ničesar pomembnega.

Namestnik generalštabnega šefa
pl. Höfer, fml.

Nemčija napovedala Rumunski vojno.

31. vojna napoved.

K.-B. Berlin, 28. avgusta (W.-B.) Ker
je, kakor že poročano, Rumunska pod sramotnim
prelomom z Avstro-Ogrsko in Nemčijo sklenjenih
pogodb našemu zvezniku včeraj vojno napove-
dala, dobil je cesarski poslanik v Bukarešti vče-
raj naročilo, da naj zahteva svoje listine in naj
izjavi rumunski vladi, da se Nemčija zdaj isto-

tako smatra za kot v vojnem stanju z Rumunsko
stoječo.

* * *

To je torej 31. vojna napoved v tej gro-
zoviti vojni. Nemški zaveznik stopil je torej
v jekleni svoji zvestobi takoj ob našo stran.
Z globoko hvaležnostjo pozdravlja Avstro-
Ogrska to dokumentirano prijateljstvo. Kdor
je sovražnik Avstro-Ogrske, ta je tudi sovra-
žnik Nemčije! Rumunska je hotela vojno, —
naj jo ima!

Nemško uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Berlin, 28. avgusta (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. V pokrajini od
Somme napravili so zvečer in ponoči naši
zapadni nasprotniki pod uporabo močnih sil
po izdatni pripravi z ognjem nove napore,
predreti naše črte severno od reke. — Proti
fronti Thiepval-Monquet Fl. in Del-
ville-gozd-Ginchy naskočili so večkrat
Angleži zoper naše postojanke med Mau-
repasom in Cleryjem pa Francozi. Na-
padi so se izjalovili deloma v bližinskem boju,
deloma s protisunkom; južno-zapadno od
Mouquet Fl. in v Delville-gozdu se
v malih delih jarkov še bori. Na ostali za-
padni fronti razven živahnega ognja v večer-
nih urah na obeh straneh kanala La Bas-
sée in na vzhodnem bregu Maase, ničesar
bistvenega.

Vzhodno bojišče. Fronta Hin-
denburga. Pri Lenewaldenu vjeli smo
pri nekem patroljskem sunku 2 oficirja in 37
mož. — Severno-vzhodno od Swiniuchy
zavrnilo so avstro-ogrsko čete napade ruskih
oddelkov. — Fronta nadvojvode Karla.
Severno od Dnjestra pričele so zvečer
močne ruske sile z napadom. Začetni uspeh
sovražnika pri Delejowu bil je s ponoč-
nim protisunkom popolnoma zravnal. Bolj
severno od Toastobaby in Zawalo-
wom napadalne čete pod učinkom zatvor-
nega ognja niso prišle do razvitka iz naskoč-
nih postojank. — V Karpatih bili so ruski
sunki proti visočini severno-zapadno Kukul
in na Staro Wipezyno nazaj odbiti. —
V Siebenbürgenu se je pripeljalo ru-
munske vjete.

Balkansko bojišče. Ob Mogle-
na-fronti polastili so se Bolgari visočino južno
od Zborska. Na Ceganski Planini
so se srbski protisunki izjalovili.

Vrhovno armadno vodstvo.

Boji na celi 600 km dolgi rumunski fronti.

Avstrijsko uradno poročilo od
torka.

K.-B. Dunaj, 29. avgusta. Uradno se da-
nes razglaša:

Vzhodno bojišče. Fronta nadvoj-
vode Karla. Donavski monitor „Almos“
uničil je z ognjem pri Turn-Severinu
več vojaških naprav. — Na vseh prehodih
600 kilometrov dolgih ogrsko-rumunskih ob-
mejnih gorovij stopile so naše mejo varujoče
čete v boj. Sovražnik pridobil si je, kjer je
zadel ob naše bataljone, krvave glave,
zlasti severno-vzhodno od Orsove, pri Pe-
troszenyju, v pokrajini „Rotenturm“
prelaza, na visočinah južno od Brasso, na
katerih je hrabri Szekleški inf. reg. št. 82
domačo zemljo branil, in v gorovju Gyier-
gio. Le širno nastopanje močnih rumunskih
obsegajočih kolon je naše naprej pritisnjene
oddelke napotilo, da so šle v zadaj naprav-
ljene in po načrtu jim dodeljene postojanke.
— V Bukovini in v galiških Kar-
patih nobeni posebni dogodki. Pri včeraj
poročanih bojih severno od Mariampola
pripeljali smo čez 100 vjetih in 1 strojno
puško. — Južno od Zborowa preprečile
so naše čete ruske približevalne poskuse s
protisunkom. — Fronta Hindenburga.
Pri Szelowu se je neki ruski napad
v našem artiljerijskem ognju razbil. — Pri
Rudka-Czerwiscze prišlo je do in-
fanterijskih bojev.

Italijansko bojišče. Delovanje

sovražnika je v večih frontnih oddelkih živahnije postalo. Naše postojanke na Fasaner-alpah stojijo pod trajnim močnim artiljerijskim ognjem. Napadi pri Cauriolu in Cima di Cece bili so odbiti. Višek Cauriola padel je po trdovratnem boju v sovražnikove roke. — Ob Dolomitni fronti izjavilo se je več sunkov Italijanov proti naši Rufredo-postojanki. — V oddelku Plöckena in na primorski fronti med Col Santo in Nova vas poskusila je sovražna artiljerija na večih krajih, prodreti s krepko artiljerijsko podporo; ti poskusi so bili povsod preprečeni.

Južno-vzhodno bojišče. Naša donavska flotilja obstrelila in zažgala je petrolejsko rafinerijo pri Giurgiu.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Armadno povelje zaradi rumunjskega izdajstva.

K.-B. Dunaj, 28. avgusta. Danes se je izdalo sledeče povelje vrhovnega armadnega komanda:

„Vojaki! Vojni tovariši! Pustil sem Vam naznaniti, da se je pojavil v vrsti naših nasprotnikov nov sovražnik: kraljevina Rumunska. Vaš poštenu vojaški čut našel bode za taroparski napad pravo mero zaničevanja. V preteklih letih smo pretrpeli marsikatero težko uro. Tudi novi boj bomo častno izvojevali, zvesti svoji prisegi k zastavi Najvišjega vojnega gospodarja. Bog z Vami!

Nadvojvoda Friedrich, feldmaršal“.

Povišani napadi na vseh frontah.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 29. avgusta (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na mnogih oddelkih fronte se je pojavilo povišano ognjeno delovanje sovražnika. V pokrajini Somme in Maase dospel je artiljerijski boj do posebne ljutosti. Severno od Somme ponovili so se z znatnimi silami pričeti angleški napadi med Thiepvalom in Pozieresom; bili so krvavo zavrženi. Deloma so vodili do bližinskih bojev, ki se severno od Ovillersa z ljutostjo nadaljuje. Več napadov z ročnimi granatami je bilo ob gozdu Delville in južno-vzhodno Guillemona zavrženih. — Na desni od Maase napadli so Francozi med utrbo Thiaumont in Fleury ter v „Bergwaldu“. V ognju artiljerije, infanterije in strojnih pušk se

Princ Salm-Salm.

V zadnji številki smo že poročali, da je padel junaške smrti zet avstro-ogrskega vrhovnega poveljnika nadvojvode Friedricha, dedni princ Emanuel zu Salm-Salm, katerega sliko danes prinašamo. Pokojnik bil je pri



Erzprinz Emanuel zu Salm-Salm

Pinsku na glavi od ruske granate ranjen in je potem na tej rani umrl. Rojen je bil leta 1871 v Münsterju na Westfalskem. Bil je lajtnant v 2. reg. gardnih ulancev. Leta 1902 se je poročil s hčerko vrhovnega poveljnika nadvojvode Friedricha, Marijo Kristino avstrijsko.

je napadalno valovje razbilo. Slabejši sovražni sunki južno in južno-vzhodno od St. Mihiel ostali so brez uspeha. — Tri sovražna letala so v zračnem boju sestreljena; četrto pa je padlo vzhodno od St. Quentin nepoškodovano v naše roke.

Vzhodno bojišče. Položaj je v splošnem nespremenjen. Na posameznih krajih je bilo ognjeno delovanje nekaj živahnije. Zapadno Stochoda pri Rudka-Czerwiscze prišlo je do infanterijskih bojev. Severno Dnjestra se je pri zavrnitvi slabih ruskih napadov čez 100 mož vjelo. V Karpatih so se vršili boji z rusko-rumunskimi prednjimi četami. Pri Bursztynu (ob Gnili Lipi) bilo je eno rusko letalo v zračnem boju prisiljeno, da se spusti na zemljo.

Balkansko bojišče. Nobeni dogodki posebnega pomena.

Vrhovno armadno vodstvo.

Uvodni boji v Siebenbürgenu.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 30. avgusta. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Na visočinah severno-vzhodno od Orsove odbile so naše čete opetovane rumunske napade. Drugače so bile na mejo naprej potisnjene skupine sil korakoma in po načrtu, kakor je bilo to za slučaj vojne že davno določeno, nazaj vzete. Sovražnik se bode hvalil, da je zasedel Petroseny, Brasso in Kezdivasarhely. Najsevernejše rumunske kolone stojijo v gorovju Gyergygo v boju. — V galskih gozdnih Karpatih so nemške čete Rusom visočino Kukul, za katero se je v zadnjih dneh vroče borilo, zopet iztrgale. V ostalem razven bojev na prednjem polju ob ruski fronti nobeni posebni dogodki.

Italijansko bojišče. Ničesar pomembnega.

Južno-vzhodno bojišče. Naša donavska flotilja uničila je pri Turnu Magurelo ob spodnji Donavi rumunske tovarne ladje, pristaniške magazine in vojaške naprave. Zaplenila je pri Zimnici dve polno naloženi ladji, eno pristaniško ladjo in dva motorna čolna. — Ob spodnji Vojusi povišano patroljsko delovanje.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 30. avgusta (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. V pokrajini Somme pod obojestransko trajno pomembno artiljerijsko porabo sovražna podjetja po dnevu v našem učinkujočem zatvornem ognju niso prišla do razvzitka. Zvečer in ponoči vršili so se močni napadi iz črte Ovillers-Pozieres in med Guillemontom ter gozdom Maurepas, nadalje naprej do Somme in preko nje do pokrajine od Chilly, kjer je bil za napad pripravljeni nasprotnik tudi ponoči v svojih jarkih zadržan. Obdržali smo vse svoje postojanke popolnoma. Severno od Ovillers-Pozieres so naše hrabre čete v težkem bližinskem boju na posameznih točkah vsiljene angleške oddelke zopet vrgle. — Desno od Maase so se zopetni, z ljutim ognjem pripravljeni francoski napadi pri Fleury in proti našim postojankam med vasjo in gozdom Chapitre zopet razbili. Južno-vzhodno od Fleury bil je sovražnik s protisunkom nazaj vržen. — Severno od potoka Ancre in zapadno od Mühlhausena se je po eno sovražno letalo v zračnem boju premagalo. Dva letala sta bila z odpornim ognjem severno od Somme sestreljena. Eno tretje se je moralo pri Soyecourtu v notranjem naših črt na zemljo spustiti.

Vzhodno bojišče. Severno od Karpat nobeni pomembni dogodki. Nemške čete so goro Kukul severno-zapadno od Zabie naskočile.

Balkansko bojišče. Položaj v splošnem nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Turčija in Bolgarska sta napovedali Rumunjsko vojno.

32. in 33. vojna napoved. K.-B. Konstantinopol, 29. avg. „Agence Telegraphique Milli“ poroča: Ministerski svet je v svoji včerajšnji seji sklenil, da cesarska vlada z Nemčijo in Bolgarsko vojno Rumuniji napoveda. Sklep je bil z irado sankcioniran.

* * *

Torej sta Turčija in Bolgarska izpolnili svojo zavezniško dolžnost in sta z nami v boj zoper izdajalsko Rumunjsko.

Podmorski junak.

Prinašamo sliko nemškega podmorskega lajtnanta Walterja Forstmann, ki je



Kapitänleutnant W. Forstmann

v podmorskem boju zoper sovražnike izkazal lepe uspehe in je bil vsled tega tudi od cesarja odlikovan z redom pour le mérite.

Gnojenje s pušlji.

Gnojenje s pušlji je pri nas od nekdaj v naravi. Pušlji se sekajo najbolje meseca avgusta, dokler ni list v sebi še obilo redilnih snovi in se potem pod pajo v pol metra globoke jarke v vinogradih tako pridejo zgornji konci tik pod površino zemlje.

Gnojenje s pušlji je sicer zastarel in nezaželen način gnojenja vinogradov, vendar pa ima sedaj v splošnem pomanjkanju gnojil, nekaj pomena. Poskušajmo v težki zemlji koristiti s tem, da zemljo rahla in jo prepustno in s tem za trto bolj pripravno.

Vendar-le se ne sme pušljev v taki zemlji zakopati pregloboko, ker potem ne segnijo, temveč samo s svojimi, ali pa celo spletnijo. Plesnoba iz njih preide na trtne korenine in trte vniči. Zato se mora pušlji v vinogradih previdno rabiti, zlasti pa ne pregloboko in ne preblizu trti, temveč le po sredi vrst zakopati.

Zaradi te nevarnosti in ker je z zakopavanjem pušljev združeno precej dela, je veliko boljše, da nam njih napravimo iz svežih nasekanih vejic dober kompost in s tem v jeseni ali pozimi pognojimo.

Na senčnem kraju blizu vinograda izkopamo 1 m globoko jamo. V to jamo namečemo kakih 300 (1 čevlji) visoko plast na drobno sesekanih vej in vsako tako plast vselej nekaj zemlje, ali pa se boja cestnega blata. Vmes je dobro »zabeliti« s stranjskim blatom in zaliti z gnojnico. Ko je kompostni kup dovolj visok (približno 1 m nad zemljo), ga pokrijemo vsa zemljo in ga potem pustimo pri miru, da se razkaja. Predno ga rabimo, ga najmanj enkrat dobro prekopamo, premečemo in premešamo, pri tem pa, če je le mogoče, še enkrat z gnojnico polijemo.

Da se razkrojanje komposta povspesi, je dobro, da ga pri napravljanju ali pri premetavanju potrosimo v apnenim prahom. Tak prah dobimo po nizki ceni v apnenicah.

Kolikor je znano, vsebuje 1000 meterskih snovi pušljev in bukovih vej 1300 kg dušika, 440 kg kalcija in 180 kg fosforove kisline. Jelševi pušlji so še boljše.

Če se pustijo nasekane vejice dolgo ležati, ne da bi se koj podelale, se posušijo in izgubijo na gnojilni vrednosti. Ze iz tega vzroka se proroča pušlje sesekati in kompostirati, ker na ta način ne pride nič v zgled. Najbolje je rabiti vsaj eno leto star kompost.

Izpred sodišča.

Obsojeni grško-katoliški župnik.

Gradec, 28. avgusta. 42-letni grško-katoliški župnik v Graziavu Severin Ilnci bil je pred izjemnim sodiščem v tajni razpravi zaradi zločina motenja javnega miru po 35 k. p. na 6 mesecev težke ječe, poostrene z dvema tridoma ležiščema vsaki mesec.